

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudců JUDr. Ivony Šubrtové a Mgr. Tomáše Blažka ve věci

žalobce: **TCM POINT s. r. o.**, IČ 28785517
sídlem Masarykovo náměstí 18, 549 54 Police nad Metují
zastoupen JUDr. Davidem Karabcem, advokátem
sídlem Na Stráži 1306/5, 180 00 Praha

proti
žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce**
inspektorát v Hradci Králové, IČ 75014149
sídlem Březhradská 182, 503 32 Hradec Králové

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. března 2019, č. j. SZPI/AK664-1/2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce se žalobou ze dne 6. 5. 2019 podanou včas u Krajského soudu v Hradci Králové domáhal zrušení jednak rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorát v Hradci Králové (dále jen „žalovaný“) ze dne 11. 3. 2019, č. j. SZPI/AK664-1/2019, kterým bylo změněno Opatření č. P019-61261/19/D, jednak Sdělení o vyřízení

námitek ze dne 28. 3. 2019, č. j. SZPI/AJ625-14/2019 (dále jen „Sdělení“), kterým bylo shledáno, že námitky proti protokolu o kontrole č. P019-61261/19 (dále jen „Protokol“) nejsou důvodné. Usnesením ze dne 12. 5. 2021 bylo řízení o žalobě proti Sdělení vyloučeno k samostatnému projednání.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce úvodem sdělil, že z bodu 2 Protokolu plyne, že předmětem kontroly bylo uvádění zavádějících informací u potravin dle článku 7 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011, o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a o zrušení směrnice Komise 87/250/EHS, směrnice Rady 90/496/EHS, směrnice Komise 1999/10/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES, směrnic Komise 2002/67/ES a 2008/5/ES a nařízení Komise (ES) č. 608/2004 (dále jen nařízení (EU) č. 1169/2011). Žalobce vznesl proti kontrolním zjištěním námitky, a to z důvodu, že žalovaným je opětovně uváděno, že použitím termínu „medicinální houby“ dochází k připisování vlastností potravinám, které umožňují zabránit určité lidské nemoci, zmírnit ji nebo vyloučit a mohlo tak být ovlivněno nákupní rozhodnutí průměrného spotřebitele ve prospěch uskutečnění nákupu takové potraviny, neboť označení „medicinální“ je zavádějící informací ve smyslu článku 7 odst. 3 nařízení (EU) č. 1169/2011 a tedy v rozporu s citovaným nařízením. Ačkoliv žalovaný neuložil žádné opatření k odstranění zjištěných nedostatků, s odkazem na to, že popisovaný stav je předmětem Opatření č. P902-60316/18/D02 ze dne 1. 2. 2018, žalovaný měl podle názoru žalobce vyčkat výsledků správní žaloby podané u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 30 A 82/2018 proti výroku žalovaného „že kontrolovaná osoba porušila ustanovení § 5d odst. 2 zákona č. 40/1995 Sb., tak jak je uvedeno na straně č. 12 v čl. III. protokolu č. P930-60316/18 ze dne 2. května 2018, čímž nebylo splněno zvláštní opatření č. P902-60316/18/D02 v plném rozsahu a zvláštní opatření č. P902-60316/18/D v bodě D02 nadále trvá“. Žalobce je toho názoru, že předmětem tohoto řízení je nejen nezákonnost tohoto rozhodnutí žalovaného, ale také (předběžná) právní otázka, zda užívání pojmu „medicinální“ porušuje ustanovení shora uvedených právních předpisů.
3. Žalobce dále uvedl, že nařízení (EU) č. 1169/2011 je vždy nutné vykládat z pohledu tzv. průměrného spotřebitele, jehož definice vychází především z rozhodovací praxe soudů. Dle směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2005/29/ES ze dne 11. 5. 2005, o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (dále jen „směrnice č. 2005/29/ES“) je průměrným spotřebitelem takový spotřebitel, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný, a to s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory. Tuto definici vymezil Soudní dvůr Evropské unie a jedná se o tzv. normativní model průměrného spotřebitele. Každý přiměřeně dobře informovaný, rozumně pozorný a opatrný adresát takového sdělení je schopen rozpoznat, že v případě hub se vždy jedná o doplněk stravy, který má dodat lidskému organismu prospěšné látky, které v běžných potravinách nenajde. Rozhodně tedy běžně používaný název „medicinální“ nelze brát jako zdravotní tvrzení. Jde o přenesení tradiční čínské medicíny a účinků hub (botanicals) do současnosti, kdy povědomí a očekávání průměrného spotřebitele je dostatečným korektivem.

4. Průměrný spotřebitel nemá u potravinového doplňku, kterým výrobky žalobce jsou, taková očekávání jako u léčiva. Spotřebitel ví, že si kupuje potravinový doplněk vyrobený z hub a nemůže tudíž očekávat stejné účinky jako u léčiva (léku), které podléhá schválení státními orgány. Nejde tedy o nedovolená tvrzení ani o zavádějící informace. Pokud je tedy žalobci vytýkáno užívání slova „medicinální“, resp. sousloví „medicinální houby“, jde o nesprávné posouzení. Pojem „medicinální houby“ je nejbližší překlad anglického „medicinal fungi“, což je celosvětově uznávané označení určité skupiny hub s vyšším poměrem bioaktivních látek. I české označení je standardní a známé, vyskytuje se i v odborné literatuře. Dle žalobce je právě touto odbornou osvětou vytvářeno povědomí průměrného spotřebitele o účincích potravinových doplňků, kterými léčivé houby jsou, aniž by jim spotřebitel nutně dával jiný význam.
5. Stejným způsobem jako medicinální houby jsou na trh uváděny i léčivé rostliny, kde by bylo možné argumentovat seznamem obsahujícím stovky položek, např. Meduňka lékařská, Heřmánek lékařský, kde spotřebitel rovněž neočekává léčivé účinky nahrazující standardní léčivo. Žalobce proto nesouhlasí, že nedodržel čl. 7 odst. 3 nařízení (EU) č. 1169/2011 tím, že označil a uváděl na trh potraviny, které byly označeny v hlavním zorném poli na etiketě a při jejich grafickém znázornění při prodeji komunikačními prostředky na dálku zavádějící informací „medicinální“. Žalobce nesouhlasí s tvrzením, že toto označení je patrné na grafickém znázornění potravin při uvádění na trh. Ze snímků etiket, které jsou přílohou Protokolu č. P019-61261/19 jako Fotodokumentace, nevyplyvá nic jiného než to, že sousloví „medicinální houby“ tvoří pouze okrajovou součást loga Mycomedica a nachází se zcela mimo zorné pole spotřebitele. Hlavní informací na obalu výrobku je jeho obchodní označení a vyobrazení výrobku, včetně informace o jeho složení. Žádný průměrný spotřebitel, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný, a to s i ohledem na jeho sociální, kulturní a jazykové faktory tedy podle názoru žalobce nemůže zaměnit tyto výrobky za výrobky jiného složení, např. z hub nebo jeho částí, popř. extraktů, jak se snaží žalovaný dovodit. K takovému závěru žalovaný nemůže dojít, aniž by předtím provedl průkazné a dostatečně reprezentativní šetření mezi spotřebiteli. Závěr žalobce o porušení článku 7 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) č. 1169/2011 tedy nemůže obstát, neboť toto posouzení v daném případě vychází pouze z volné úvahy žalovaného, aniž by bylo jakkoliv odůvodněno relevantními důkazními prostředky. Takové tvrzení je nutné považovat za nepřezkoumatelné a tedy za nezákonné, a to včetně souvisejícího Opatření č. P019-61261/19/D k nápravě zjištěných nedostatků. Z uvedených důvodů proto žalobce nemůže souhlasit s tvrzením žalovaného, že by v konečném spotřebiteli mohl vzbudit dojem, že předmětné potraviny obsahují ve svém složení houby či jejich složky, a to z hlediska vlastností složení předmětných potravin.
6. Žalobce vznesl námitky také proti kontrolním zjištěním uvedeným v bodě 4, a to z toho důvodu, že žalovaný dostatečně nepřihlédl k závažnosti ekonomického poškození žalobce. Množství etiket, na kterých je uveden pojem „medicinální houby“, spotřebuje žalobce za výrazně delší období, než pouze do 1. 9. 2019, resp. do 1. 10. 2019; předběžný odhad je nejméně do 31. 12. 2020. Jedna etiketa přitom stojí cca 6 Kč, což v aktuálním množství znamená značnou ekonomickou ztrátu pro žalobce přesahující 1 000 000 Kč, jak bylo doloženo. Všechny etikety byly navíc před uvedením výrobku na trh schváleny Ministerstvem zdravotnictví ČR, včetně pojmu „medicinální“. To vše za situace, kdy ve skutkově shodné věci je žalobcem proti žalovanému vedeno u Krajského soudu v Hradci Králové řízení pod sp. zn. 30 A 82/2018, přičemž v dané věci nebylo doposud

rozhodnuto, kdy toto rozhodnutí má charakter předběžné otázky s přímým dopadem na rozhodovací praxi žalovaného v této věci.

7. Závěrem žalobce sdělil své přesvědčení, že jednáním žalovaného dochází k diskriminačnímu jednání vůči žalobci s prvky libovůle a tím dochází k porušení práva na spravedlivý proces. Opakované kontroly žalobce nepřiměřeně zatěžují, a to jak časově, finančně, tak i personálně. Nepřezkoumatelné závěry žalovaného poškozují žalobce a představují zásah do jeho práv. Časté změny označení výrobků, webových stránek a informací pro spotřebitele přináší nejenom přímé ekonomické ztráty, ale i nevyčíslitelné ztráty na dobré pověsti žalobce, nepředvídatelné změny chování spotřebitelů a ztráty internetového obchodu. Žalobce je toho názoru, že jde o cílenou snahu žalovaného o jeho diskriminaci vůči jiným subjektům na trhu s medicínou a léčivými houbami. To je patrné především z doloženého přehledu k Námítkám proti protokolu ze dne 01. 03. 2019, vydaného pod č. P019-61261/19, ze dne 15. 3. 2019, obsahujícího seznam odkazů na internetové stránky přímých konkurentů žalobce na trhu, jejichž texty obsahují buď neschválená zdravotní tvrzení nebo výraz „medicínou“ či „léčivé“ houby, aniž by byly tyto společnosti žalovaným postihovány.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný předně uvedl, že jeho sdělení o vyřízení námitek ze dne 28. 3. 2019, č. j. SZPI/AJ625-14/2019, není rozhodnutím, kterým by žalobci byly ukládány jakékoli povinnosti, ani mu tímto úkonem nebyla založena žádná práva. Nejde tedy o rozhodnutí ve smyslu § 67 a násl. zákona č. 500/2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Rovněž protokolem o kontrole č. P019-61261/19 ze dne 1. 3. 2019 nebyla žalovanému uložena žádná povinnost. Tento obsahoval pouze kontrolní zjištění. Sdělení o vyřízení námitek tedy není soudně přezkoumatelné. K tomu odkázal žalovaný i na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá konstantní závěr, že protokol o kontrole obsahuje toliko kontrolní zjištění, čili zjištění skutková, jimiž nemůže být nikterak zasaženo do práv kontrolovaného subjektu, a ani „rozhodnutí“ o námítkách proti zjištění uvedenému v protokolu proto nejsou samostatně soudně přezkoumatelná žalobami dle soudního řádu správního (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 Afs 194/2016 – 30).
9. K předmětu soudního řízení vedeného pod sp. zn. 30 A 82/2018 žalovaný konstatoval, že jeho podstatou není posouzení nedodržení zákazu stanoveného v čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) č. 1169/2011, kdy informace o potravinách nesmějí být zavádějící, zejména pokud jde o charakteristiky potraviny a zvláště o její povahu, totožnost, vlastnosti, složení, množství, trvanlivost, zemi původu nebo místo provenience, způsob výroby nebo získání. Opatření č. P019-61261/19/D v bodech D03 a D04 by bylo uloženo, i kdyby na etiketách výrobků nebylo uvedeno „medicínou“, neboť podstatou žalobcova protiprávního jednání je v tomto případě uvádění zavádějící informace, že předmětné výrobky jsou označeny informací „medicínou houby“, ač předmětné produkty ve svém složení žádné houby ani výtažky z nich neobsahují. V označeném soudním řízení není ani projednávána problematika označování doplňků stravy uváděných žalobcem na trh - předmětem soudního řízení je kontrola, která byla zaměřena na dodržování povinností stanovených pro reklamu na potraviny, včetně internetové reklamy, kontrolu domén mycomedica.cz, cinskyherbar.cz a tcmencyklopedie.cz a nabízení k prodeji na internetu. Žalovaný dále uvádí, že pasivním přístupem by bylo ohroženo právo spotřebitelů na

informace o potravinách uváděných na trh, kdy tento veřejný zájem náleží mezi nejvýznamnější, a z tohoto důvodu bylo uloženo předmětné opatření č. P019-61261/19 ze dne 1. 3. 2019. Ochrana tohoto veřejného zájmu je žalovanému nadřazena nad ochranu ekonomických žalobce.

10. K výkladu slova „medicinální“ žalovaný odkázal na slovník spisovné češtiny, dle kterého toto přídavné jméno znamená: 1) léčebný, léčivý, zdravotní, 2) lékárnický. Žalobcem zmíněná definice průměrného spotřebitele, která je zakotvena ve směrnici č. 2005/29/ES, je určující i pro správní orgán. Citovaná směrnice vedle pojmu průměrného spotřebitele také zavádí zvýšenou ochranu tzv. zranitelných spotřebitelů, tj. osob, které jsou s ohledem na svůj věk, duševní nebo fyzické slabosti či důvěřivosti snadněji ovlivnitelné na ně zacílenými obchodními praktikami. V posuzovaném případě hrají důležitou roli vlastnosti relevantní skupiny spotřebitelů, kdy kritériem pro její určení bude zejména nabízený nebo poskytovaný produkt nebo služba. Průměrný spotřebitel je tedy ideální model, myšlenkový produkt, jemuž ve skutečnosti nemusí odpovídat žádný jedinec ze sledované skupiny. Soudy České republiky se přiklání k interpretaci pojmu spotřebitele jako tzv. průměrného spotřebitele vymezeného judikaturou Soudního dvora Evropské unie. Podle rozhodovací praxe Nejvyššího soudu České republiky *„Hledisko průměrného spotřebitele bere v úvahu spotřebitele, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory (jak je vykládáno Soudním dvorem EU)“*.
11. Dle právní úpravy obsažené v preambuli bodu č. 20 nařízení (EU) č. 1169/2011 by právní předpisy o poskytování informací o potravinách měly zakázat používání informací, které by uváděly spotřebitele v omyl, zejména pokud jde o charakteristiky potravin, jejich účinky nebo vlastnosti, nebo které potravinám připisují léčebné vlastnosti. Má-li tento zákaz být účinný, měl by se vztahovat také na obchodní úpravu potravin a na související reklamu. V čl. 7 odst. 3 tohoto nařízení je pak uvedeno, že s výhradou předpisů Společenství, které se vztahují na přírodní minerální vody a na potraviny určené pro zvláštní výživu, nesmějí informace o potravině připisovat jakékoliv potravině vlastnosti umožňující předcházet určité lidské nemoci, léčit ji nebo ji vyléčit, nebo tyto vlastnosti uvádět. Výše uvedené zákazy týkající se označování a reklamy na potraviny ve vztahu k léčivým vlastnostem pak unijní legislativa výslovně vztahuje i k doplňkům stravy (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2014, sp. zn. 4 As 98/2013, nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13. 9. 2016, sp. zn. 11 A 88/2014).
12. Dle žalovaného lze usuzovat, že relevantní skupinou budou spotřebitelé, kteří mají zdravotní problémy, mohou trpět vážnou nemocí nebo naopak chtějí svým zdravotním problémům aktivně přecházet. Spotřebitelé mohli být na základě informace „medicinální houby“ poskytovanou kontrolovanou osobou ovlivněni, neboť pod touto informací si průměrný spotřebitel představí houby s léčebnými, léčivými, zdravotnickými či lékárnickými účinky. Využíváním termínu „medicinální“ při uvádění produktů žalobcem na trh vyvolává dojem, že pokud budou spotřebitelé konzumovat předmětné doplňky stravy, může mít tato skutečnost pozitivní vliv na jejich zdravotní stav a průběh jejich nemoci. Spotřebitelé byli tedy ohroženi na svém právu být plně informováni o účincích a charakteru potravin uváděných kontrolovanou osobou na trh, neboť se mohli na základě uvedení zakázaného léčebného tvrzení domnívat, že se jedná o léčebný přípravek, jehož užívání vyřeší zdravotní problémy nebo jim může předcházet. Lze mít za to, že skupina osob nemocných určitou chorobou je obzvláště zranitelná jako cílová

skupina na produkt slibující vyléčení. Průměrný spotřebitel nemocný určitou chorobou je totiž nepochybně více náchylný uvěřit určitému tvrzení ohledně vyléčení jeho choroby než průměrný zcela zdravý spotřebitel. Obchodní úprava doplňků stravy uváděných žalobcem na trh může ve spotřebiteli vyvolat mylný dojem, že se jedná o léčivý přípravek.

13. Rovněž dle Stanoviska Ministerstva zemědělství ze dne 18. 7. 2018 je termín „medicinální“ považován za zavádějící informaci. Žalobcem zmíněné léčivé rostliny jsou dle žalovaného rostlinami, které v určitém případě mohou být potravinou či surovinou pro výrobu potravin. Pokud by byly užity pro výrobu doplňků stravy, musely by také naplňovat požadavky unijního práva na označování a reklamu, např. také požadavky uvedené v čl. 10 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006, o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin, (dále jen nařízení (EU) č. 1924/2006), nařízení (EU) č. 1169/2011, vyhláška č. 58/2018 Sb., o doplňcích stravy a složení potravin, kdy podle § 3 odst. 4 písm. a) označování nesmí doplňkům stravy přisuzovat vlastnosti týkající se prevence, léčby nebo vyléčení lidských onemocnění nebo na tyto vlastnosti odkazovat. Právní předpisy o poskytování informací o potravinách zakazují používání informací, které by uváděly spotřebitele v omyl, zejména pokud jde o charakteristiky potravin, jejich účinky nebo vlastnosti, nebo které potravinám připisují léčebné vlastnosti. Má-li tento zákaz být účinný, měl by se vztahovat také na obchodní úpravu potravin a na související reklamu, jak stanoví i nařízení (EU) č. 1169/2011. To neplatí pro botanický název. Rostlinné látky se definují podle použité části rostliny a botanickým názvem podle platné vědecké binomické nomenklatury zahrnující rod, druh, autora a v případě potřeby poddruh a odrůdu, jak stanoví § 30 odst. 5 písm. b) bod 1 zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů.
14. U žalobce se tedy jedná např. o houbu *Cordyceps sinensis* – neboli Housnice čínská, běžně uváděná na trh pod obchodním názvem Cordyceps; houbu *Inonotus obliquus* – Rezavec šikmý, běžně uváděná na trh pod obchodním názvem Chaga; houbu *Ganoderma lucidum* – neboli Lesklokorka lesklá, běžně uváděná na trh pod obchodním názvem Reishi. Doplňky stravy uváděné žalobcem na trh, v jejichž složení jsou uvedeny houby, nemají tyto houby ve svém vědeckém jménu výraz „medicinální“ – lékařský, léčivý – oproti žalobcem namítaným rostlinám. Pokud však žalobce zmiňuje léčivé rostliny a potažmo i výraz „medicinální“ (léčivý, léčebný, zdravotní), má žalovaný za to, že léčivým přípravkem se dle § 2 odst. 1 zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů rozumí: a) látka nebo kombinace látek prezentovaná s tím, že má léčebné nebo preventivní vlastnosti v případě onemocnění lidí nebo zvířat, nebo b) látka nebo kombinace látek, kterou lze použít u lidí nebo podat lidem, nebo použít u zvířat či podat zvířatům, a to buď za účelem obnovy, úpravy či ovlivnění fyziologických funkcí prostřednictvím farmakologického, imunologického nebo metabolického účinku, nebo za účelem stanovení lékařské diagnózy, což je u potravin – doplňků stravy uváděných žalobcem na trh zakázáno.
15. Žalovaný dále doplnil, že u doplňků stravy nedochází na rozdíl od léčivých přípravků k posuzování Státního ústavu pro kontrolu léčiv. Doplňky stravy však nemohou deklarovat vlastnosti prevence, léčby nebo vyléčení lidských nemocí nebo na tyto vlastnosti odkazovat. Přívlastek „medicinální“ je nedílnou součástí názvu existujících léčivých přípravků, které jsou řádně registrovány u Státního ústavu pro kontrolu léčiv. Uvedený přívlastek je rovněž součástí názvů zdravotnických přípravků, taktéž

podléhajících registraci. Závěrem k tomuto žalobnímu bodu žalovaný konstatoval setrvání na svém názoru uvedeném v Protokolu.

16. V článku 7 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) č. 1169/2011 je uvedeno: informace o potravinách nesmějí být zavádějící, zejména pokud jde o charakteristiky potravin a zvláště o její povahu, totožnost, vlastnosti, složení, množství, trvanlivost, zemi původu nebo místo provenience, způsob výroby nebo získání. Provedenou kontrolou bylo zjištěno, že žalobce uvádí na trh mimo jiné sedm produktů, které ve svém složení neobsahují žádné houby ani jejich části. Tyto potraviny jsou přesto na etiketě rovněž označeny termínem „medicinální houby“. Informace je uvedena v hlavním zorném poli etikety. Označení je patrné na grafickém znázornění potravin při uvádění na trh komunikačními prostředky na dálku na doménu mycomedica.cz a ze snímků etiket předmětných potravin.
17. Dle čl. 2 písm. a) nařízení (EU) č. 1169/2011 se „informacemi“ o potravinách rozumí informace týkající se potravin zpřístupněné konečnému spotřebiteli prostřednictvím etikety, jiného průvodního materiálu nebo jinými prostředky, včetně nástrojů moderních technologií nebo slovního sdělení. Dle čl. 2 písm. j) nařízení (EU) č. 1169/2011 se „označením“ rozumí jakákoli slova, údaje, ochranné známky, obchodní značky, vyobrazení nebo symboly, které se vztahují k určité potravíně a jsou umístěny na obalu, dokladu, nápisu nebo etiketě, a to i krčkové nebo rukávové, které potravinu provázejí nebo na ni odkazují. Dle čl. 2 písm. l) nařízení (EU) č. 1169/2011 se „hlavním zorným polem“ rozumí zorné pole, jehož si spotřebitel při nákupu s největší pravděpodobností všimne na první pohled, a které mu umožní okamžitě výrobek rozpoznat, pokud jde o jeho charakteristické rysy nebo povahu a popřípadě jeho obchodní značku. Pokud má obal několik shodných hlavních zorných polí, považuje se za hlavní zorné pole to, které zvolil provozovatel potravinářského podniku. Na základě shora uvedených definic rozporuje žalovaný tvrzení žalobce, že uvedená skutková zjištění neodpovídají skutečnosti (viz také pořizena fotodokumentace potravin a jejich obalů, která je přílohou Protokolu č. P019-61261/19 ze dne 1. 3. 2019 – 136 snímků). Zavádějící informace byla tedy spotřebiteli poskytnuta při jeho výběru v zorném poli, jehož si spotřebitel při nákupu s největší pravděpodobností všimne na první pohled a které mu umožní okamžitě výrobek rozpoznat, pokud jde o jeho charakteristické rysy nebo povahu a popřípadě jeho obchodní značku. Žalobce sám zvolil jako hlavní zorné pole výrobku „plochu“, kde shora uvedené výrobky v tomto zorném poli obsahují zavádějící informaci „medicinální houby“, neboť při uvádění potravin na trh komunikačními prostředky na dálku je spotřebitelům potravina nabízena vždy z pohledu hlavního zorného pole se zavádějící informací „medicinální houby“. Žalobce navíc v bodě 2) svých námitek v rámci odvolání proti Opatření č. P019-61261/19 uvedl: „Spotřebitel ví, že si kupuje potravinový doplněk vyrobený z hub a nemůže tudíž očekávat stejné účinky jako u léčiva (léku), které podléhá schválení státními orgány.“ Ze složení předmětných potravin je však patrné, že neobsahují žádné houby nebo jejich části, popř. např. extrakt, a tedy tyto potraviny žádné houby neobsahují.
18. Pro průměrného spotřebitele jsou určující informace uvedené v hlavním zorném poli výrobku, kdy předmětné výrobky obsahují zavádějící informaci „medicinální houby“. V konečném spotřebiteli tak mohl být vzbuzen dojem, že potraviny obsahují houby nebo její složky. Opatření tedy bylo uloženo oprávněně.

19. Žalovaným uložené opatření bylo koncipováno tak, aby v co nejmenším rozsahu zasáhlo do majetkových práv žalobce. Lhůta pro splnění opatření je dle něho dostatečně přiměřená k jeho interní implementaci. Žalobce nedoložil své tvrzení o schválení etiket Ministerstvem zdravotnictví včetně pojmu „medicinální“, tudíž zda ke schválení došlo ještě před nabytím účinností nařízení (EU) č. 1169/2011. I pokud by k této situaci došlo po nabytí účinnosti předmětného nařízení, nečinnost správního orgánu při postihování protiprávního jednání či pochybení konkrétního zaměstnance v této souvislosti nemohou založit legitimní očekávání subjektu veřejné správy. K této otázce se v minulosti opakovaně vyjadřoval Nejvyšší správní soud (kupříkladu rozsudek ze dne 30. 4. 2010, č. j. 8 As 67/2009 – 66 či rozsudek ze dne 20. 12. 2013, č. j. 5 Afs 3/2012 – 131 či rozsudek ze dne 20. 4. 2009, č. j. 4 As 58/2008 - 97). Ve shodě se závěry obsaženými v citovaných rozhodnutích žalovaný uvádí, že aplikovatelnost zásady ochrany legitimního očekávání je omezena tím, že nesmí jít o „nezákonné“ legitimní očekávání. Individuální pochybení zaměstnance správního orgánu či jeho nečinnost tak při existenci jednoznačné právní úpravy nemůže vyvolat nemožnost přijetí kontrolního opatření pro futuro při zjevné nezákonnosti, nemůže ani založit legitimní očekávání a právo na porušování právních norem vyplývajících z národních, tak evropských právních předpisů. Žalovaný rovněž vyjádřil nesouhlas s tvrzením žalobce, že předjímá rozhodnutí soudu, kdy žalovaný zopakoval, že ve věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 30 A 82/2019 se nejedná o totožný předmět řízení.
20. Závěrem žalovaný uvedl, že kontrola dodržování povinností při uvádění potravin na trh byla u žalobce provedena dne 25. 11. 2015, 8. 3. 2016 a 12. 4. 2016. Na základě těchto kontrol byla kontrolované osobě v rámci správního řízení za rozsáhlé porušování norem potravinového práva udělena pokuta ve výši 50 000 Kč. Kontrola byla dále provedena dne 1. 2. 2018 a 2. 5. 2018. V rámci těchto kontrol bylo opětovně zjištěno rozsáhlé porušování norem potravinového práva, mimo jiné i zakázané léčebné tvrzení „medicinální“. Poslední kontrola proběhla dne 1. 3. 2019. Správní orgán tedy nenabyl dojmu, že by nadměrně zatěžoval žalobce. Uložená opatření byla povětšinou splněna. Žalobci si své protiprávní činnosti byl vědom, proto přistoupil k úpravám svých webových stránek. Webové stránky, na které žalobce poukázal, byly zaevidovány jako podnět ke kontrole. Opatření bylo vydáno na základě protokolu o kontrole. Ve smyslu ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Státní zemědělské a potravinářské inspekci“), postačí v odůvodnění uvést pouze odkaz na tento protokol o kontrole. Nelze tedy souhlasit s námitkou žalobce, že opatření je nepřezkoumatelné.
21. Žalobu navrhl zamítnout.

IV. Jednání soudu

22. Při jednání konaném dne 12. 5. 2021 zástupce žalobce úvodem sdělil, že podstatou odvolání bylo vyjasnění pojmu „medicinální houby“ v souvislosti s předmětnými výrobky. Uloženým opatřením D03 a D04 žalobce žalovanému vytkl, že na základě skutkových zjištění bylo nesprávným právním hodnocení dovozeno, že údajným uváděním zavádějících informací o vlastnostech a složení výrobků došlo k porušení zájmu průměrného spotřebitele, který by taková tvrzení mohl brát jako závažná. Dotčené výrobky předložil zástupce žalobce soudu jako důkazní prostředek pro posouzení hlavního zorného pole, přičemž doplnil, že nápis „medicinální houby“ se u

všech výrobků nachází v pravém dolním rohu, ve třetí až čtvrté linii jako doplňující informace k ochranné známce, pod kterou žalobce podniká. Dle zástupce žalobce překročil žalovaný rámec správního uvážení a nesprávně aplikoval právní normu čl. 7 odst. 3 nařízení (EU) 1169/2011. Žalovaný opakovaně uváděl svůj názor, že v hlavním zorném poli se nachází zakázané zdravotní tvrzení, což je dle zástupce žalobce v rozporu se skutkovým zjištěním, kdy v hlavním zorném poli se žádný takový pojem nenachází.

23. Pověřená pracovnice žalovaného konstatovala, že v bodech D03 a D04 vydaného opatření se nejedná o zdravotní tvrzení dle čl. 10 nařízení (EU) 1924/2006, ale o zavádějící informaci dle čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 1169/2011. Dále uvedla, že uložené opatření se vztahovalo nejen na etikety, ale vztahovalo se i na produkty, které jsou na trh uváděny komunikačními prostředky na dálku.
24. Ke schválení etiket výrobků Ministerstvem zdravotnictví zástupce žalobce k dotazu soudu uvedl, že pro toto tvrzení nemá důkaz, který by bylo možné soudu předložit. V reakci na to pověřená pracovnice žalovaného doplnila, že dle platných i dřívějších předpisů existuje pouze notifikační povinnost doplňků stravy ve vztahu k Ministerstvu zemědělství. Doplněk stravy tedy neprochází posuzovacím řízením jako léčiva a léky.
25. Zástupce žalobce dále ke kontrolním zjištěním uvedl, že nešlo jen o zjištění, že žalobce uvádí na trh mimo jiné 7 produktů, které ve svém složení neobsahují houby ani jejich části. Z etiket výrobků je zřejmé, že žalobce nenabízí produkty, které by měly obsahovat houby, naopak jde o zcela precizované výrobky, které jsou mimo kategorii hub. Pojem „medicinální“ se objevuje pouze mimo zorné pole a je spojeno s ochrannou známkou jako firemního označení žalobce. V bodech D01 a D02 pak jde o vyjasnění termínu „medicinální“. Dle zástupce žalobce je třeba na průměrného spotřebitele hledět jako na velmi informovaného spotřebitele, který nakupuje tyto specifické výrobky. Pojem „medicinální“ je spotřebitelům, kteří se zajímají o tradiční čínskou medicínu, znám. Dále zástupce žalobce odkázal na vědecké a literární zdroje, kde je pojmu „medicinální houby“ užíváno. Je tak nesprávné se domnívat, že toto tvrzení by mělo ve spotřebiteli vzbudit dojem, že produkt vyléčí nemoc spotřebitele. Zástupce žalobce rovněž doplnil, že součástí ochranné známky je i pojem „medicinální (potažmo vitální) houby“, zároveň jde o součást obchodního označení.
26. K obchodnímu označení a ochranné známce pověřená pracovnice žalovaného uvedla, že i v takovém případě má žalovaná právo zasáhnout do označení, popřípadě i kontaktovat Úřad průmyslového vlastnictví. Termín „medicinální houby“ žalovaným nebyl hodnocen jako obchodní označení. Co do argumentace žalobce, že označení není obsaženo v hlavním zorném poli, pověřená pracovnice žalovaného odkázala na své vyjádření, kde je definice hlavního zorného pole dle čl. 2 písm. l) nařízení (EU) 1169/2011, kdy jde o pole, jehož si spotřebitel při nákupu s největší pravděpodobností všimne na první pohled a které mu umožní okamžitě výrobek rozpoznat, pokud jde o charakteristické rysy a povahu, případně o jeho obchodní značku. Dále doplnila, že i žalovaný vycházel z normativního hodnocení průměrného spotřebitele, kdy takový spotřebitel není dostatečně erudovaný, aby věděl, co je to betaglukan nebo chlorella. Spotřebitel by tak mohl očekávat obsažení hub. Na webových stránkách je pak deklarováno „medicinální houby – výrobky z hub, produkty z hub“. Rovněž pověřená pracovnice žalovaného konstatovala, že na internetových stránkách žalobce jsou výrobky zobrazeny pouze z hlavního zorného pole, ke složení výrobku je třeba scrollovat níže.

27. Zástupce žalobce vyjádřil své přesvědčení, že jde o specifický obor, ve kterém jsou spotřebitelé informováni velmi dobře a orientují se nejen podle složení, ale i dle výrobce, tradice a ceny. Naopak je dle něho nepředstavitelná existence spotřebitele, který by si výrobek zakoupil, aniž by si zjistil jeho obsah. Pojmy „medicinální houby“ a „vitální houby“ jsou ochrannou známkou, nejedná se o označení výrobku jako takového, k tomu slouží etiketa a údaje v hlavním zorném poli.
28. Zástupce žalobce v konečném návrhu shrnul již dříve uvedené, vyjádřil přesvědčení, že definici uvedenou v předmětném nařízení EU nenaplnuje. Především proto, že nařízení je třeba vykládat z pohledu průměrného spotřebitele, který je judikaturou definován a rozumí se jím v rozumné míře pozorný, opatrný spotřebitel, který má dostatek informací, a to vše s ohledem na jeho sociální, kulturní a jazykové faktory. Dle zástupce žalobce se u tohoto typu potravinového doplňku jedná o určitou omezenou a vymezenou komunitu spotřebitelů, kteří opakovaně tyto výrobky kupují a to jak na internetu, tak i v kamenných prodejnách. Rozhodně se pak jedná o spotřebitele opatrné, pozorné a znalé toho, co kupují a za jakou cenu. Průměrný spotřebitel tak nemůže být vymezen jako běžný spotřebitel, který nakupuje potraviny denní potřeby, kdy by případně mohlo dojít k záměně nebo k nenaplněnému očekávání. Tito spotřebitelé vědí, že se jedná o doplněk stravy, který má dodat lidskému tělu prospěšné látky, které v běžných prodejnách není možné nalézt. Běžně zažitý pojem „medicinální“ proto nelze brát jako zdravotní tvrzení, má se brát jako přenesení tradiční čínské medicíny do současné doby, kdy povědomí a očekávání průměrného spotřebitele je dostatečným korektivem. Použití historického pojmu „medicinální houby“ si spotřebitel nemůže spojit se zdravotními účinky nebo očekáváními. Tento tradiční pojem se objevuje i v odborné literatuře, což je celá oblast osvěty, kde má spotřebitel možnost se o produktech z hub a jejich účincích dozvědět. Spotřebitel nemá očekávání, že si kupuje lék, ví, že si kupuje potravinový doplněk a nemá tak očekávání jako u léčiva. Pojem „medicinální“ se pak dle zástupce žalobce nenachází v hlavním zorném poli. Definice „medicinální“ je uvedena výhradně s produktem ve smyslu označení výrobce, nikoliv označení výrobku. Označení výrobku je v hlavním zorném poli a vyhovuje evropskému nařízení. Rozhodnutí navrhl zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu projednání.
29. Pověřená pracovnice žalovaného v konečném návrhu vyjádřila nesouhlas s žalobcem, že produkty jím uváděné na trh nakupuje erudovaný průměrný spotřebitel. Je třeba bránit i spotřebitele z tzv. skupiny zranitelných spotřebitelů, pro které jsou dle názoru žalovaného tyto produkty primárně určeny. Jsou to spotřebitelé se zdravotními problémy a vážnými chorobami, kdy tito spotřebitelé nemají dostatek informací. Žalobu navrhla zamítnout.
30. Při jednání konaném dne 7. 6. 2023 odkázal zástupce žalobce na obsah podané žaloby a svoje vyjádření ke kasační stížnosti podané žalovaným. Uvedl, že si je vědom závaznosti názoru Nejvyššího správního soudu, nicméně znovu rozvedl svoje úvahy dotýkající se otázky průměrného spotřebitele a jeho vnímání údajů vyznačených na sporných výrobcích. Vyjádřil nesouhlas s některými názory kasačního soudu (např. odmítnutí příkladu s Kosteleckými uzeninami). Ztotožnil se s názory zdejšího soudu obsaženými v jeho původním rozsudku. Měl za to, že informace o výrobku jsou na druhé straně obalu dostačující a nechápal, proč kasační soud dostatečně neobjasnil, proč by předmětné výrobky neměly mít zdravotní účinek. Závěrem žalobce připomenul obsah rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 29. 5. 2023, sp. zn. 0-578600, č. j. 0-

578600/D22073607/2022/ÚPV. Dané rozhodnutí bylo při jednání konstatováno k důkazu.

31. Pověřená pracovnice žalovaného při nařízeném jednání odkázala na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a písemné vyjádření k žalobě, jejichž obsah znovu shrnula. Znovu zdůraznila, že léčebná tvrzení jsou zakázána. Tento názor pak podrobně rozvedla.

V. Posouzení věci krajským soudem

32. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního, zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Žalovaný se proti tomuto rozhodnutí bránil kasační stížností, na základě níž Nejvyšší správní soud rozhodnutí zdejšího soudu rozsudkem ze dne 27. 2. 2023, č. j. 8 As 212/2021 - 53 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud vázán vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu napadené rozhodnutí znovu přezkoumal a usoudil následovně.
33. Ze správního spisu je zřejmé, že dne 1. 3. 2019 byla u žalobce provedena kontrola dodržování povinností při uvádění potravin na trh. O kontrole byl sepsán Protokol dodržování povinností při uvádění potravin na trh č. P019-61261/19. Proti tomuto protokolu byly dne 15. 3. 2019 podány námitky, které žalovaný dne 28. 3. 2019 svým sdělením, č. j. SZPI/AJ625-14/2019, jako nedůvodné zamítl. Na základě kontroly dodržování povinností při uvádění potravin na trh a skutkových zjištění bylo postupem v souladu s § 5 odst. 2 zákona o Státní zemědělské a potravinářské inspekci vydáno dle § 5 odst. 1 písm. c) citovaného zákona opatření č. P019-61261/19/D, kterým byla uložena povinnost odstranění nedostatků označení v Protokolu jmenovaných potravin. Proti tomuto opatření se žalobce odvolal. Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 11. 3. 2019 uvedené opatření změnil.
34. Krajský soud, vázán názorem Nejvyššího správního soudu se prioritně zabýval námitkou žalobce argumentující odkazem na ochrannou známku a zdůrazňující, že pojem „medicinální houby“ je její součástí. Nejvyšší správní soud při hodnocení této otázky dospěl k jednoznačnému závěru, že taková žalobní námitka byla žalobcem vznesena až při nařízeném ústním jednání, tudíž bezpochyby opožděně. Zdejší soud tedy postupoval v rozporu se zásadou koncentrace, jestliže napadené rozhodnutí k opožděně uplatněné námitce zrušil, aniž by shledal důvody pro takový přezkum z úřední povinnosti. Nejvyšší správní soud tak uzavřel, že se argumentací stran týkajících se problematiky ochranné známky nebude zabývat. Stejně stanovisko k této pozdě vznesené žalobní námitce zaujímá i zdejší soud, který je tímto názorem kasačního soudu vázán.
35. Krajský soud se dále zabýval žalovaným tvrzeným porušením čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 1169/2011, kterého se žalobce měl dopustit tím, že sedm jím na trh uváděných produktů, neobsahujících žádné houby ani jejich části, bylo označeno termínem „medicinální houby“. Z citovaného ustanovení plyne, že „*Informace o potravinách nesmějí být zavádějící, zejména pokud jde o charakteristiky potraviny a zvláště o její povahu, totožnost, vlastnosti, složení, množství, trvanlivost, zemi původu nebo místo provenience, způsob výroby nebo získání.*“ Přičemž toto hledisko je posuzováno z pohledu průměrného spotřebitele, o čemž ostatně nebylo mezi účastníky sporu. Judikaturou je průměrný spotřebitel definován jako spotřebitel, „*který má dostatek informací a je*

v rozumné míře pozorný a opatrný s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory (jak je vykládáno Soudním dvorem EU)“ (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 4. 2013, sp. zn. 23 Cdo 3845/2012).

36. Dále měl žalovaný za to, že jednáním žalobce došlo i k porušení čl. 7 odst. 3 nařízení (EU) 1169/2011, dle kterého: *„S výhradou odchylek stanovených v právních předpisech Unie, které se vztahují na přírodní minerální vody a na potraviny určené pro zvláštní výživu, nesmějí informace o potravině připisovat jakékoli potravině vlastnosti umožňující zabránit určité lidské nemoci, zmírnit ji nebo ji vyléčit, ani na tyto vlastnosti odkazovat.“*
37. Nejvyšší správní soud ve shora uvedeném rozsudku k otázce *umístění loga a posouzení této otázky průměrným spotřebitelem* konstatoval, že i logo, pokud je součástí označení produktů, nesmí vyvolat dojem léčebných účinků označeného produktu. Uvedl, že označení užitá žalobcem mohlo uvést v omyl i průměrného spotřebitele specifikovaného v bodě 18 preambule Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. 5. 2005. Rozumí se jím takový spotřebitel, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný, s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory. Navíc Nejvyšší správní soud s odkazem na rozsudek sp. zn. 4 As 98/2013 upozornil, že *„Průměrný spotřebitel nemocný určitou chorobou je totiž nepochybně více náchylný uvěřit určitému tvrzení ohledně vyléčení jeho choroby než průměrný zcela zdravý spotřebitel.“*
38. Krajský soud vázán tímto názorem musel označit námitku žalobce dotýkající se této problematiky za nedůvodnou. Lze totiž přisvědčit, ve smyslu shora uvedeného, názoru žalovaného, že použití termínu „medicinální houby“ dochází k připisování vlastností potravinám, které umožňují zabránit určité lidské nemoci, zmírnit ji nebo vyloučit a mohlo tak být ovlivněno nákupní rozhodnutí průměrného spotřebitele. Žalobce tedy porušil čl. 7 odst. 3 nařízení (EU) 1169/2011.
39. Dále se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou umístění názvu „medicinální houby“ na přední straně balení nabízených produktů. K tomu Nejvyšší správní soud uvedl, že *„Průměrný spotřebitel tedy může přinejmenším na první pohled nabýt dojmu, že alespoň určitý podíl hub je i ve výrobcích, v nichž ve skutečnosti žádné houby nejsou. To si však již žádá bližšího zkoumání. Na tom nic nemění ani například vyobrazení příslušné plodiny na obalu. Nelze tak říci, že nápis „medicinální houby“ nemá potenciál něco sdělovat o obsahu balení. Informace „medicinální houby“ je na balení bez problémů viditelná a nejedná se toliko o okrajovou část etikety, navíc mimo hlavní zorné pole, jak tvrdí krajský soud i žalobkyně. Podobné se týká i výrobků, které houby obsahují. Zde nepostačuje k negaci dojmu o možných léčivých účincích ani nápis „doplňek stravy“. Soud souhlasí s napadeným rozhodnutím, že spotřebitel, který se bude zajímat o zlepšení či udržení svého zdravotního stavu, může být na základě informace „medicinální houby“ ovlivněn, neboť si pod tím může představit houby s léčebnými (léčivými, zdravotnickými či lékárnickými) účinky (k významu pojmu „medicinální“ viz s. 6 napadeného rozhodnutí). Využívání uvedeného termínu ve spojení s dalším uváděním produktů žalobkyní na trh, může vyvolat dojem, že pokud budou spotřebitelé konzumovat tyto doplňky stravy, může mít tato skutečnost pozitivní vliv na jejich zdraví či průběh nemoci. Daná informace mohla dát vzniknout pocitu, že jde o léčebný přípravek, jehož užívání vyřeší zdravotní problémy nebo jim může předcházet. Naopak tvrzení žalobkyně, že takový dojem nevznikne, neboť o její výrobky se zajímají zejména osoby dostatečně předem informované, není skutkově nijak podloženo.“* Dle názoru kasačního soudu i následné sdělení *„Medicinální houby máme rádi, rozumíme jim a hlavně je dokážeme používat v terapeutické praxi“* (pod nápisem „Výrobky MycoMedica“) posiluje

celkový dojem, že všechny nabízené výrobky obsahují houby, resp. že je dán jejich léčivý účinek.

40. Vázán takto vysloveným názoru Nejvyššího správního soudu dospěl krajský soud k závěru, že postup žalobce nebyl souladný s čl. 7 odst. 1 písm. a) a čl. 7 odst. 3 nařízení (EU) č. 1169/2011.
41. Následně krajský soud odkazuje i na doplňující argumentaci Nejvyššího správního soudu, dle níž důvodnost kasační stížnosti nemůže zvrátit ani žalobcem provedený gramatický výklad čl. 7 odst. 3 nařízení (EU) č. 1169/2011 hovořící o „určité“ lidské nemoci. Dle kasačního soudu lze žalobci přisvědčit, že informacemi na výrobcích a na internetových stránkách neuváděl léčebné tvrzení v souvislosti s konkrétní nemocí. Nejvyšší správní soud však k tomu uvedl, že *„Takto úzce však věc pojímat nelze. Daleko více jde o to, zda informace vzbudí dojem, že jde v jednotlivém případě obecně o „léčivo“ (srov. bod [38] rozsudku), tedy produkt mající obecně „léčebné vlastnosti“ (bod [39] rozsudku). Pojem „určité“ nelze v tomto kontextu přeceňovat. To plyne i ze srovnání s jinými jazykovými verzemi nařízení (EU) č. 1169/2011 (food information shall not attribute to any food the property of preventing, treating or curing a human disease; les informations sur les denrées alimentaires n'attribuent pas à celles-ci des propriétés de prévention, de traitement ou de guérison d'une maladie humaine, ni n'évoquent de telles propriétés; dürfen Informationen über ein Lebensmittel diesem keine Eigenschaften der Vorbeugung, Behandlung oder Heilung einer menschlichen Krankheit zuschreiben oder den Eindruck dieser Eigenschaften entstehen lassen). Ty vesměs obsahují neurčité formulace, tedy formulace – po jazykové stránce – pomocí neurčitých členů.“*
42. Za rozhodnou nepovažoval Nejvyšší správní soud ohledně čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) č. 1169/2011 ani argumentaci žalobce, že pod svou značkou rozšířil sortiment také o výrobky, které houby neobsahují. Kasační soud k této problematice konstatoval, že *„Za zásadní žalobce považuje, že jako obchodník uvádí na trh produkty pod zavedenou značkou a takto působí na spotřebitele, přičemž takto oslovená skupina spotřebitelů je dostatečně informovaná a orientovaná. Motivací není klamání zákazníka. Jako příklad uvedl, že např. pod značkou Kostecké uzeniny jsou na trh běžně uváděny výrobky, které uzeninou nejsou. S tím Nejvyšší správní soud nijak nepolemizuje. Je však třeba vzít v potaz, že žalobkyní uváděná „značka“ Kostecké uzeniny představuje ochrannou známku. Zároveň žalobce argumentaci, která by se zabývala relevancí případné vlastní ochranné známky, nevznesl včas v řízení o žalobě. Uplatňováním takové argumentace v řízení o kasační stížnosti by obcházel shora rozebírané principy vyplývající z § 71 odst. 2 a § 75 odst. 2 s. ř. s.“*
43. Nejvyšší správní soud dále dodal, že relevantní neshledává ani argumentaci žalobce týkající se toho, že se lze setkat i s jinými produkty, které nesou přízvisko „medicinální“. Žalobce tak uvedl, že „medicinální“ může znamenat i něco jiného než „slibující vyléčení“. Zmiňuje „medicinální olej“, „medicinální plyn“, „medicinální „uhlí“ atp. V těchto případech se má jednat spíše o význam „zdravotnický“, nikoli „léčivý“. Podle Nejvyššího správního soudu však v posuzovaném případě může implikovat léčebné tvrzení i případný význam „zdravotnický“, převedeno na nynější věc „zdravotnické houby“. Nadto sám žalobce uznává, že v případě uváděných příkladů se bude zpravidla opravdu jednat o registrované léčivé přípravky. Na věci pak nic nemění dle názoru Nejvyššího správního soudu ani to, že by se „medicinální houby“ měly vyznačovat zvýšeným obsahem bioaktivních látek s fyziologickým účinkem. To má odpovídat právě definici doplňků stravy dle § 2 odst. 1 písm. g) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a

tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů. Jelikož doplňky stravy v tomto smyslu mohou příznivě ovlivňovat zdravotní stav uživatele, nevidí žalobce důvod, proč by zde použití slova „medicinální“ mělo být zavádějící. K tomu Nejvyšší správní soud uvedl, že v obecné rovině nemá v úmyslu zpochybňovat potenciálně pozitivní vliv doplňků stravy na lidské zdraví. Zároveň však z ustálené judikatury plyne, že doplňky stravy nesmí být spojovány s léčebnými tvrzeními.

VI. Závěr a náklady řízení

44. Ze shora uvedeného vyplývá, že Nejvyšší správní soud svým rozsudkem zpochybnil všechny žalobcem uplatněné námitky. Na závěry vyslovené kasačním soudem v jeho rozsudku ze dne 27. 2. 2023, č. j. 8 As 212/2021 – 53, které jsou pro řízení týkající se dané věci závazné, krajský soud v plném rozsahu odkazuje. Z toho tak nelze než dovodit, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem a krajský soud musel žalobu jako nedůvodnou ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout. Takto vyslovený závěr nemůže být vyvrácen ani rozhodnutím Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 29. 5. 2023, sp. zn. 0-578600, č. j. 0-578600/D22073607/2022/ÚPV, jehož závěrů se žalobce v průběhu nařízeného jednání dovolával. Uvedené rozhodnutí totiž bylo vydáno poté, co se napadené rozhodnutí stalo pravomocným a rovněž poté, co uplynula zákonná lhůta pro podání žaloby.
45. Na závěr krajský soud dodává, že žalobci byla uložena povinnost odstranit nedostatky na etiketách v protokolu vyjmenovaných potravin. Lze konstatovat, že žalovaným uložené opatření bylo koncipováno tak, aby nezasáhlo do majetkových práv žalobce nepřiměřeným způsobem, když lhůta pro splnění opatření byla stanovena dostatečně přiměřeně. Nelze přitom přehlédnout, že žalobce nedoložil své tvrzení o schválení etiket Ministerstvem zdravotnictví včetně pojmu „medicinální“, tudíž zda ke schválení došlo ještě před nabytím účinností nařízení (EU) č. 1169/2011. Krajský soud ve shodě s názorem žalovaného konstatuje, že nečinnost správního orgánu při postihování protiprávního jednání či pochybení konkrétního zaměstnance v této souvislosti nemohou legitimní očekávání subjektu veřejné správy založit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2010, č. j. 8 As 67/2009 – 66, rozsudek ze dne 20. 12. 2013, č. j. 5 Afs 3/2012 – 131 a rozsudek ze dne 20. 4. 2009, č. j. 4 As 58/2008 - 97).
46. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li

poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 14. června 2023

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
předsedkyně senátu